

Juryrapport scriptieprijs vakbeweging 2016

Introductie

Afgelopen jaar heeft het Wetenschappelijk Bureau voor de vakbeweging, de Burcht, voor de tweede keer de scriptieprijs van de vakbeweging georganiseerd.

De scriptieprijs is een prijs ter bekroning van een (afstudeer)scriptie of afstudeerwerkstuk over een onderwerp dat betrekking heeft op het werkgebied van de vakbeweging (in Nederland of daarbuiten) of op de rol van de vakbeweging. Deelname aan de scriptieprijs stond open voor elke recent of bijna afgestudeerde student aan een Nederlandse hogeschool of universiteit die in 2016 zijn (master)scriptie of afstudeerwerkstuk met goed gevolg heeft afgerond. De scriptieprijs van de vakbeweging omvat een prijs voor een (bijna of recent) afgestudeerde hogeschoolstudent én een prijs voor een (bijna of recent) afgestudeerde universitaire student. De jury bestond uit de volgende personen:

- Prof. Dr. Paul de Beer, wetenschappelijk directeur van het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging, de Burcht.
- Dr. Leni Beukema, lector duurzaam HRM bij het kenniscentrum Arbeid van de Hanzehogeschool
- Aldo Dikker, hoofdredacteur Tijdschrift Zeggenschap.
- Dr. Wim Eshuis, onderzoeker en medewerker van het Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging, de Burcht (secretaris).
- Han Busker, voorzitter FNV, tevens voorzitter van de jury.
- Prof. Dr. Mijke Houwerzijl, hoogleraar Arbeidsrecht aan de Universiteit van Tilburg en buitengewoon hoogleraar Europees en rechtsvergelijkend arbeidsrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Dit rapport bevat een kort overzicht van de ingezonden scripties, de werkwijze van de jury en een toelichting op de keuze voor de genomineerde scripties en de keuze voor de prijswinnaars.

Overzicht ingezonden scripties

In totaal zijn 22 scripties ingezonden. Het aantal inzendingen uit de categorie Hogescholen was met drie beduidend lager dan het aantal inzendingen uit de categorie Universiteiten. De ingezonden scripties waren afkomstig van drie verschillende hogescholen (Hogeschool, Hanze Hogeschool, Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Inholland) en van zes verschillende universiteiten (Erasmus Universiteit, Open Universiteit, Universiteit van Amsterdam,, Universiteit van Tilburg, Universiteit van Utrecht, Vrije Universiteit). De ingezonden scripties hadden betrekking op de volgende onderwerpen:

- Aansprakelijkheid van pensioenuitvoerders
- Acceptatie van E Hrm systemen
- Betrokkenheid werknemers bij organisatieverandering
- Circulaire migratie
- De kansen op vast werk via een tijdelijke baan
- De kwaliteit van leidinggeven
- De toekomst van het beroep verpleegkundige

- Duurzame inzetbaarheid
- Employability
- Kwaliteitscultuur in het hoger onderwijs
- Motieven van vrijwilligers
- Professionele ontwikkeling
- Selectief sociaal economisch beleid
- Stakingsrecht
- Traditioneel en online netwerkgedrag
- Ontslagrecht

De werkwijze van de jury

Drie van de zes juryleden hebben alle 22 ingezonden scripties gelezen en beoordeeld. Ter ondersteuning van Han Busker, de voorzitter van de jury zijn de scripties door verschillende beleidsmedewerkers van de FNV beoordeeld. De juryleden hebben alle scripties beoordeeld op de criteria die vermeld staan in het reglement van de scriptieprijs. Die criteria staan vermeld in onderstaand kader.

Dit leidde tot een voordracht aan de overige juryleden van 8 scripties die voor de scriptieprijs in aanmerking zouden kunnen komen.

Beoordelingscriteria scripties

A. Onderwerpkeuze:

- betekenis voor het werkgebied van de vakbeweging,
- betekenis voor de rol van de vakbeweging,
- originaliteit,
- expliciete aandacht voor de rol van de vakbeweging of georganiseerde werknemers.

B. Inhoud:

- heldere probleemstelling,
- adequate toepassing van methoden en technieken,
- verantwoorde analyse en presentatie van resultaten,
- verantwoorde conclusies,
- relevante (beleids) aanbevelingen.

C. Stijl:

- heldere, leesbare schrijfstijl,
- goede opbouw en structuur van de scriptie

De voltallige jury heeft tijdens de jurybijeenkomst vervolgens een selectie gemaakt uit deze 8 scripties van de genomineerden en van de prijswinnaars. Bovenstaande criteria golden wederom als uitgangspunt voor deze selectie.

De keuze van de jury

De jury heeft besloten om voor de categorie Hogeschool twee scripties te nomineren en voor de categorie universiteiten drie. Die keuze vloeide voort uit het verschil in het aantal aanmeldingen. De jury beoordeelde de kwaliteit van de ingezonden scripties in het algemeen als hoog tot zeer hoog.

Het was dan ook geen eenvoudige opgave om genomineerden te selecteren en uit de groep van genomineerden de prijswinnaars aan te wijzen. Het merendeel van de scripties bevat een heldere probleemstelling en een adequate toepassing van wetenschappelijke onderzoeksmethoden. Bij de uiteindelijke vaststelling van de genomineerden en de prijswinnaar gaven de betekenis van de scriptie voor het werkgebied en de rol van de vakbeweging en expliciete aandacht voor de rol van de vakbeweging de doorslag.

Nominaties hogescholen

Op basis hiervan zijn de volgende twee scripties genomineerd voor de categorie Hogeschool:

1. **Esther Koning** (Hanzehogeschool Groningen, Sociaal Juridische Dienstverlening) met een scriptie ('Afwijken van het afspiegelingsbeginsel bij cao') over een belangwekkend thema binnen het ontslagrecht, de mogelijkheden om bij cao af te wijken van het afspiegelingsbeginsel. De scriptie is een beschrijving van de jurisprudentie op dit gebied en van een praktijkonderzoek in vier cao-gebieden.
2. **Emilie Laarhoven** (Hogeschool van Amsterdam, Toegepaste Psychologie) met een scriptie over duurzame inzetbaarheid ('Hoezo duurzame inzetbaarheid?'). Haar scriptie is een verslag van zowel literatuuronderzoek als kwalitatief en kwantitatief praktijkonderzoek. Het praktijkonderzoek is verricht bij een grote pensioenuitvoerder, tevens opdrachtgever voor dit onderzoek.

Nominaties universiteiten

Voor de categorie Universiteiten zijn de volgende drie scripties genomineerd;

1. **Jonne Bosselaar** (UvA Research Master International Development Studies), met een scriptie ('Patterns of Inequality: A case study on the labor agency of Bangalore's garment workers') over de invloed van sociale stratificatie op de 'labor agency' (organisatievermogen en strategieën) van Bangalore's kledingarbeiders. De scriptie is een verslag van dat onderzoek bestaande uit een literatuuronderzoek en 5 maanden veldwerkonderzoek in India. Er is gebruik gemaakt van verschillende onderzoeksmethoden zoals participerende observatie en interviews met o.a. regionale vakbondsleiders, vakbondsleden, arbeiders uit kledingfabrieken, managers van de fabrieken, ngo's en een overheidsfunctionaris.
2. **Michiel Rive** (UvA, Master arbeidsrecht) met een scriptie over het stakingsrecht ('Het relativiteitsvereiste in het stakingsrecht'). Rive gaat na of de werkgever altijd met succes tegen een staking kan opkomen, vooropgesteld dat die staking onrechtmatig is. Hij komt met een uitgebreid antwoord op deze vraag na uitgebreid juridisch onderzoek.
3. **Jelle Zwetsloot** (VU, Master Economie) met de scriptie 'Do temporary jobs serve as stepping stones into permanent work? Evidence from the Netherlands?' De scriptie doet verslag van een kwantitatief onderzoek, waarbij met behulp van verschillende datasets van het Sociaal Statisch Bestand (SSB) van het Centraal Bureau voor de Statistiek, een analyse is gemaakt van de opstapfunctie van een tijdelijke baan naar een vaste baan voor WW'ers in Nederland.

Prijswinnaars

De jury wijst in de categorie Hogescholen **Esther Koning** (Hanzehogeschool Groningen, Sociaal Juridische Dienstverlening) met haar scriptie 'Afwijken van het afspiegelingsbeginsel bij cao' aan als prijswinnaar. Zij komt niet alleen voor deze prijs in aanmerking vanwege het uitgebreide en zeer zorgvuldige overzicht van de jurisprudentie, maar ook vanwege de combinatie met praktijkonderzoek in vier cao-gebieden. Bovendien is het onderwerp van haar scriptie voor de vakbeweging zeer relevant gezien haar rol bij collectief ontslag. De jury is van mening dat haar scriptie van universitair niveau is.

In de categorie universiteiten wijst de jury **Jonne Bosselaar** aan als prijswinnaar. De scriptie ('Patterns of Inequality: A case study on the labor agency of Bangalore's garment workers') behandelt een voor de vakbeweging essentieel vraagstuk: namelijk de mogelijkheden en belemmeringen van (laaggeschoolde) werknemers om zich te organiseren voor verbetering van hun omstandigheden. Jonne Bosselaar heeft niet alleen oog voor sociale klasse maar ook voor gender. Het interessante van haar benadering is de aandacht voor de globale ketens waarbinnen het werk zich afspeelt. De jury is van mening dat haar onderzoeksaanpak (antropologisch veldwerk) en haar conceptueel schema ook zeer bruikbaar zijn voor de Nederlandse situatie. Tot slot is de jury onder de indruk van haar moed om in India uitgebreid veldonderzoek te verrichten.

In de categorie universiteiten wil de jury ook een eervolle vermelding geven aan **Michiel Rive** (UvA, Master arbeidsrecht) met zijn scriptie over het stakingsrecht ('Het relativiteitsvereiste in het stakingsrecht'). De jury wil hiermee haar waardering uitspreken dat Michiel een nieuwe invalshoek heeft ontwikkeld over een voor de vakbeweging belangwekkend thema, het stakingsrecht. Michiel heeft niet geschuwd om zijn eigen mening hierover te formuleren en te onderbouwen. De scriptie geeft daardoor de vakbeweging stof tot nadenken over hoe zij het relativiteitsvereiste kan gebruiken in verweer in stakingskortgedingen.